

מבט לאיראן

21 באוקטובר - 4 בנובמבר, 2018

עורך: ד"ר רז צימט

מוקד אירועי השבוע

- ◀ בפגישה עם משפחות של לוחמי משמרות המהפכה, שנהרגו בסוריה ובעיראק, **שב מנהיג איראן והצדיק את מעורבותה הצבאית של איראן באזור**. הוא הצהיר, כי אלמלא הלוחמים האיראנים, שהתנדבו למערכה בהתלהבות, היו אויבי איראן מתקרבים מרחק קילומטרים ספורים מהמקומות הקדושים לשיעה בעיראק.
- ◀ **בכירים במשמרות המהפכה גינו את החלטת ערב הסעודית ובחרין להכליל את משמרות המהפכה, כוח קדס ומפקדו קאסם סלימאני ברשימת הארגונים והאישים המממנים טרור**. לטענתם, ההחלטה נועדה להסיט את דעת הקהל מפרשת העיתונאי הסעודי ג'מאל ח'אשוקג'י.
- ◀ משלחות של איראן, רוסיה ותורכיה נפגשו במוסקבה לשיחות סביב המשך תהליך ההסדרה בסוריה, ובמיוחד סוגיית אדלב. במקביל **נשמעה באיראן ביקורת על אי-הזמנתה של איראן לפסגת מנהיגי רוסיה, גרמניה, צרפת ותורכיה**, שהתקיימה באיסטנבול ודנה בהתפתחויות בסוריה.
- ◀ אתר אופוזיציה סורי דיווח, כי איראן החלה בהקמת בסיס צבאי באזור אללג'אה שבמחוז דרעא, שנועד לשמש מיליציות פרו-איראניות באזור. על-פי הדיווח, עבודות הבינוי מתבצעות על-ידי לוחמי חזבאללה והמיליציה העיראקית עצא'ב אלחק ומשמרות המהפכה מפקחים על העברת אמצעי הלחימה לידי המיליציות באזור.
- ◀ בעקבות הקמת הממשלה החדשה בבגדאד **בירכו בכירים איראנים את בכירי הממשל הנכנס וקראו להרחבת הקשרים בין שתי המדינות**. בשבוע שעבר השתתפו מאות אלפי איראנים בטקסי העלייה לרגל למקומות הקדושים לשיעים בעיראק המתקיימים ארבעים יום לאחר צום העאשוראא' (ארבעין).

כללי

- ◀ עלי ח'אמנהאי, מנהיג איראן, שב והצדיק את מעורבותה הצבאית של איראן בסוריה ובעיראק והצהיר, כי אלמלא הלוחמים האיראנים, אויבי איראן היו מתקרבים מרחק של קילומטרים ספורים מקבר האמאם חוסיין שבכרבלאא' ולא היה ניתן לקיים את הארבעין (העלייה לרגל למקומות הקדושים לשיעים בעיראק המתקיימת ארבעים יום לאחר צום העאשוראא'). בפגישה עם משפחות של לוחמי משמרות המהפכה, שנהרגו בסוריה ובעיראק, אמר ח'אמנהאי, כי לא היה צורך לעודד את הצעירים האיראנים לצאת למערכה. הם התנדבו לעשות זאת בהתלהבות ואף התחננו לצאת לחזית מתוך הקרבה עצמית (מהר, 24 באוקטובר 2018).

מנהיג איראן בפגישה עם משפחות לוחמים איראנים, שנהרגו בסוריה ובעיראק (מהר, 24 באוקטובר 2018).

◀ בכירים במשמרות המהפכה גינו את החלטת ערב הסעודית ובחרין להכליל את משמרות המהפכה, כוח קדס וכמה ממפקדיו, ובראשם קאסם סלימאני, ברשימת הארגונים והאישים המממנים טרור. אסמאעיל כות'רי (Esma'il Kowsari), סגן מפקד מפקדת משמרות המהפכה ת'אראללה בטהראן, אמר בריאיון כי הסעודים מבקשים להסיט את דעת הקהל בעולם ובאזור מפרשת העיתונאי הסעודי ג'מאל ח'אשוקג'י לכיוון איראן, אך הדבר לא יעלה בידם והם לא יוכלו לנקות את עצמם מפשעיהם (מהר 23 באוקטובר 2018).

◀ ידאללה ג'ואני (Yadollah Javani), סגן מפקד משמרות המהפכה לעניינים פוליטיים, הצהיר, אף הוא, כי החלטת ערב הסעודית נועדה להסיט את תשומת הלב מפרשת ח'אשוקג'י ולשנות את האווירה הציבורית באמצעות פרסום הצהרות אנטי-איראניות. הוא ציין, כי העולם יודע היטב, שמשמרות המהפכה ניצבים בחזית המאבק נגד הטרוריסטים בסוריה ובעיראק בעוד שערב הסעודית תמיד תמכה בקבוצות טרור (מהר, 24 באוקטובר 2018).

המעורבות האיראנית בסוריה ובלבנון

◀ משלחות של איראן, רוסיה ותורכיה נפגשו ב-23-24 באוקטובר 2018 במוסקבה לשיחות סביב המשך תהליך ההסדרה בסוריה. עם הגיעו למוסקבה הביע יועצו הבכיר של שר החוץ האיראני, חסין ג'אברי אנצארי (Hossein Jaber Ansari), תקווה, כי אדלב תשוב לריבונות ממשלת סוריה ללא אבדות בנפש. הוא ציין, כי במפגש הפסגה של שלושת נשיאי איראן, רוסיה ותורכיה, שהתקיים בחודש ספטמבר בטהראן, התגלעו חילוקי דעות בנוגע לסדר העדיפויות ולדרך הסדרת סוגיית אדלב, אך בסופו של דבר הושגה הסכמה על בסיס הצעת איראן בנוגע להשבת הריבונות הסורית באזור ללא שפיכות דמים. לדבריו, המפגש במוסקבה נועד לדון בהתפתחויות האחרונות באדלב ובהשלמת מימוש ההסכמות, שהושגו בין שלוש המדינות (אילנ"א, 23 באוקטובר 2018).

◀ בתום פגישתו עם שר החוץ הרוסי, סרגיי לברוב, אמר ג'אברי, כי מדיניות ארה"ב, שנועדה לדחוק את איראן מתהליך ההסדרה בסוריה, נועדה לכישלון. הוא ציין, כי איראן תמכה בסוריה בשנים האחרונות ופעלה לקידום פתרון מדיני למשבר במדינה במסגרת שיחות אסטנה וכי היא נחושה להמשיך בתפקידה בתהליך (פארס, 24 באוקטובר 2018).

מפגש נציגי איראן ורוסיה במוסקבה, (פארס, 24 באוקטובר 2018)

◀ בעיתונות האיראנית נמתחה ביקורת על אי-הזמנתה של איראן לפסגת מנהיגי רוסיה, גרמניה, צרפת ותורכיה, שהתקיימה ב-27 באוקטובר 2018 באיסטנבול וזנה בהתפתחויות בסוריה. בדיווח, שהתפרסם בעיתון הרפורמיסטי קאנון (29 באוקטובר 2018) תחת הכותרת: "ארדואן ופוטין עקפו את איראן", נכתב, כי אין כל סיבה לכך שאיראן לא הוזמנה לפסגה, לאחר שבשנים האחרונות השקיעה כה רבות בסוריה בכסף ובנפש, וכי הנשיאים ארדואן ופוטין היו צריכים לעמוד בהבטחתם לנשיא רוחאני, שלא להסכים לכינוס פגישה בנוגע לסוריה ללא השתתפות איראן. בדיווח נכתב, כי זו אינה הפעם הראשונה שהרוסים נוהגים כך כלפי איראן, אך היה ראוי שהנשיא ארדואן, המצהיר על ידידותו כלפי איראן, יזמין אותה לכינוס הפסגה בארצו.

◀ אין זו הפעם הראשונה שבאיראן ניכרת מורת רוח ממהלכים חד-צדדיים של שתי שותפותיה לתהליך ההסדרה בסוריה. במחצית ספטמבר 2018 נפגשו נשיאי רוסיה ותורכיה בסוצ'י והגיעו להסכמות בנוגע לאדל. למרות התגובה האיראנית החיובית להסכמות שהושגו בין שני המנהיגים, ניכר כי איראן הייתה מוטרדת מהמהלך הרוסי-תורכי החד-צדדי, שככל הנראה לא תואם עימה.

◀ ב-20 באוקטובר 2018 פרסם המטה לשחרור אלשאם סרטון בו נראה קצין במשמרות המהפכה השבוי בידיו. השבוי זוהה כעקיד (אלוף משנה) אבו-אלחסן סלימאן ביאתי. ביאתי, שדיבר בפרסית, מסר, כי הוא שרת במשמרות המהפכה במשך 29 שנים. הוא ציין כי נפצע וביקש, כי יושקעו מאמצים לשחרורו. הוא הוסיף: "אני פונה לכל הבכירים האיראנים ובפרט לקאסם סלימאני (מפקד כוח קדס), שישקיעו מאמצים לשחרורי" (אתר ההמטה לשחרור אלשאם, 20 באוקטובר 2018). ברשתות החברתיות צוין כי ביאתי

נשבה בשנת 2016 בדרום חלב. התקשורת האיראנית ציטטה את הדיווח, אך מקורות איראנים נמנעו מלאמת אותו.

אבו אלחסן סלימאן ביאתי, קצין משמרות המהפכה, השבוי בידי המטה לשחרור אלשאם (אתר המטה לשחרור אלשאם, 20 באוקטובר 2018)

◀ אתר אופוזיציה סורי דיווח, כי בעקבות השלמת כיבוש דרעא על-ידי המשטר הסורי ביולי 2018, החלה איראן בהקמת בסיס צבאי באזור אללג'אה שבמחוז דרעא בדרום-מערב סוריה. על-פי הדיווח, בניית הבסיס מתבצעת בעיקר על-ידי אנשי חזבאללה בשיתוף חברי המיליציה העיראקית השיעית עצא'ב אלחק, שהרסו כ-650 בתים ופינו מספר כפרים באזור אללג'אה כדי להכשיר את הקרקע לבניית הבסיס על שטח של כשלושים ק"מ. הבסיס אמור לשמש את המיליציות הפרו-איראניות ובראשית אוקטובר 2018 החלו להגיע משלוחי נשק ותחמושת למיליציות באזור, שנכנסו לסוריה מעיראק דרך מעבר הגבול אלקאא'ם. עוד נמסר בדיווח, כי משמרות המהפכה מפקחים בעצמם על העברת אמצעי הלחימה לאזור אללג'אה, ובמיוחד למחסנים הממוקמים בסמוך לכביש דמשק-רבט עמון. נמסר כי במהלך אוקטובר 2018 התקיימו מספר פגישות בין קצינים ממשמרות המהפכה למפקדי מיליציות באזור כדי לדון באספקת אמצעי לחימה למיליציות ובהקמת הבסיס הצבאי באזור (אל-סוריה נט, 28 באוקטובר 2018).

◀ מפקד זרוע האוויר והטילים של משמרות המהפכה, אמיר-עלי חאג'יזאדה (Amir-Ali Hajizadeh), אמר לאחרונה, כי משמרות המהפכה ומשרד ההגנה האיראני פיתחו טיל מיוחד לטווח 23 ק"מ, שבו נעשה שימוש בסוריה בשנתיים האחרונות. אתר החדשות האיראני משרק ניוז ציטט (20 באוקטובר 2018) את חאג'יזאדה באומרו, כי במהלך מלחמת האזרחים בסוריה הוא נפגש עם מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, קאסם סלימאני, ושאל אותו מדוע לא נעשה שימוש בטילים נגד יעדי דאעש בסוריה. סלימאני השיב לו, כי הטילים שברשות משמרות המהפכה הם טילים לטווחים ארוכים בלבד וכי במערכה נגד דאעש בסוריה יש צורך בטילים לטווח של כעשרה ק"מ בלבד. כחצי שנה לאחר מכן, ייצרו משמרות המהפכה בשיתוף משרד ההגנה טיל לטווח 23 ק"מ, בו נעשה שימוש בקרבות בסוריה.

המעורבות האיראנית בעיראק

- ◀ מחמד ג'ואד זריף, שר החוץ האיראני, שוחח ב-25 באוקטובר 2018 בטלפון עם שר החוץ העיראקי החדש, מחמד עלי אלחכים, ובירך אותו על מינויו לתפקיד. זריף הביע תקווה להרחבת הקשרים הטובים בין שתי המדינות בכל התחומים והודה לממשלת עיראק על אירוח עולי הרגל האיראנים, שהגיעו לעיראק לרגל הארבעין, המועד השיעי המצוין ארבעים יום לאחר צום העאשורא' (מהר, 26 באוקטובר 2018).
- ◀ ב-28 באוקטובר 2018 שוחח אסחאק ג'האנגירי, סגנו הראשון של נשיא איראן, עם ראש ממשלת עיראק הנכנס, עאדל עבד אלמהדי, ובירך אותו על כניסתו לתפקיד. ג'האנגירי אמר, כי איראן תמשיך לתמוך בעיראק וקרא להרחבת ההתייעצויות בין שתי המדינות במטרה לקדם את היחסים ביניהן (אירנ"א, 28 באוקטובר 2018).